

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

XII. Sermo. Impius Maledictus in sua fide.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

TERTIA MALE- DICTIO PECCA- TORIS.

Supra Virtutes Illius Appa-
rentes.

IMPIUS MALEDICTUS IN SUA FIDE.

*Tu quis es? & confessus est, & non negavit; quia
non sum ego Christus. Joan. 1. v. 20.*

Cognitio sui ipsius, cuius D. Joannes adeò nobile dedit paradigma, dum se legatis Jerosolymâ destinatis clarè non Messiam, sed ejus duntaxat Prodromum manifestavit: cognitio inquam ista motivum est admodum excellens, ad compassionem cum impio vitii & maledictionibus Divinis oppresso gerendam, sanè egregiè movens. Si peteremus ex ipso: *Tu quis es?* vel quæreremus: *Quid dicis de te ipso?* promptus mox responderet centena mendacia. Responderet, se Christianum, credere se in Deum, in Deum æquè sperare, in ejusdem gratia moriendi, unicum suum votum esse: sed fallit se, fallitq;

fallitq; alios. Hæc est tertia maledictionis species capitibus impiorum immines; *Et sicut oleum in ossibus ejus.* Su- psal. 108. 18. pra jam annotavimus cum interpretibus, per ossa, quibus corporis compaginatur moles, exprimi virtutes, quæ tamen solum apparentes & falsæ in peccatore illo, ideóque à Deo reprobatae & maledictæ.

A fide, quæ chorum reliquarum ducit virtutum, exordium hodie desumam, probaturus, fidem hanc esse in peccatore maledictam, ad salutem proinde inutilem, imò potius cum magis culpandum reddere.

S. Paulus de hujuscemodi hominum face differens, qui ore *confitentur se nōsse Deum, factis autem negant,* sc Tit. 1. 16. quentem subinfert censuram: *Cum sint abominati, & ad omne opus bonum reprobi;* non solum sunt ipsi coram Deo abominabiles, sed insuper ad quodcunque boni operis exercitium profus inepti, sub apparente virtutis habitu contegunt enormia flagitia.

Vocem quidem habent Jacob, cum fidei symbolum recitant, sed vitâ, moribus suis corruptis manus Esau præferunt. Idem de talibus Christianis falsis, quod olim D. Hieronymus de infami sui temporis nequam pronuntiavit, aptè verificatur: *Ex contrariis, diversisq; naturis monstrum diceres esse compactum.* Credunt illi ut Christiani, sed vivunt ut pagani: caput ostentant Angeli, simulque corpus diaboli. Pro meliori intelligentia infelicitatis fidei istius à Deo reprobatae & maledictæ, necessariò indigemus Sancti Spiritûs illustratione, pro qua obtinenda salutem dicamus Virgini, *Ave Maria.*

Observatio Africani Doctoris ingenio digna est, quâ Deum in creatione universi istius notat, suam impertisse

Ec 3

bene-

benedictionem non aliis præterquam creaturis fecunditatis dono insignibus.

Placuit licet eidem lux, non tamen Generis mentionem facit, quod luci benedixerit, uti nec Soli, neque reliquo siderum choro, sed terræ, ac creaturis universim, omnibus iis, quæ essent multiplicandæ. *Non dictum est, benedixit lucem: non dictum est, benedixit cælum: sed cum ventum est ad ea, quæ habitura erant semen fecunditatis, benedixit ea Dominus.*

Sicut ergo fides impii, cuius maledictionibus percensendis immoramur, fecunditatis bono caret, ita nullam à Deo benedictionem sperare debet, sed è contrario juxta plurium Ecclesiæ Patrum opinionem ab ipso Christo maledictionis fulmine petita fuit sub figura infructuosæ ficus illius, quæ mox exaruit, quam primum Divinam sententiam excepit: *Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum.*

DIVISIO. Omnis proinde fides, quæ bonorum operum fecunditati non est maritata, maledicto & reprobationi Divinæ subjacet. Duobus id argumentis probo, quæ in duas partes præsentem discursum dividunt: prius desumptum est è natura ac qualitatibus fidei veræ: posterius ex intentione & fine propter quem Deus nobis fidei donum infudit.

I. Punctum. Quando naturam fidei definire aut describere incendimus, non sufficit, de ea prædicare, quod sit prima, supernaturalis intellectus humani vita, aureus radiantis auroræ fulgor dissipans tenebrosam humanæ, mentis ignorantiam, eidem demonstrando invisibilis Dei majestatem; quod sit columna ignea, quæ lucem undiquaque noctu diffundens Israëlitas in terram promissionis deduxit, è captivitate Ægyptiaca, id est è servitute sensuum & passionum

num in libertatem animi asseruit. Oportet insuper cum quodam ex antiquioribus SS. PP. adungere, quod fides fit excellens imago Verbi Divini. En triplicem utriusq; inter se analogiam.

Prima est, Verbum Divinum & adorandum est productio intellectus Divini: fides nobilissimus item partus est intellectus humani. Secunda, Verbum est expressio, figura, & character omnium excellentiarum & prædicatorum Patris: fides pariter nobis manifestat omnem celsitudinem in mysterio Divinitatis reconditam. Tertia, Verbum est sermo personalis, per quem Pater sibi met loquitur: fides est etiam sermo, sed creatus, veritas revelata, per quam Deus nobis, cum hominibus loquitur.

Pro fundamento observetis velim, binam in Verbo adorari fecunditatem intrinsecam sc. & extrinsecam. Est quippe illud non solum imago visibilis, character vivus, ut S. Paulus loquitur, substantiæ Paternæ, verum etiam recipit à suo Patre fecunditatem, vi cuius cum ipso simul principium esse possit Spiritus Sancti: ita ut lumina in generatione sui æterna participata non tantum splendeant, sed ardeant unà ad accendendum cum Patre Divinum istum ignem, adorandam hanc flammam Amoris Personalis. Pari modo, ut fides nostra sit perfecta & juxta Divinarum idearum exemplar efformata, necessariò exornari & illustrari debet luminibus æquè fecundis ac splendidis; nec sufficit, si nobis attributa, Deiq; perfectiones repræsentet, requiritur insuper, ut in pectore nostro amoris suscitet focum erga Deum, quem proponit adedò amabilem: *Lucerna ardens & lucens.*

Joan. 1. 35.

Neque hoc fatis est. Verbum non solum fecunditate pollet intrinsecâ Divinitati, producendo Amorem Personalem;

nalem; sed etiam externâ, communicando essentiam seu existentiam, vitam rebus omnibus: *Omnia per ipsum facta sunt.* Quod Plato similiter videtur agnovisse, cum docuit, primariam ideam non esse formam duntaxat exemplarem, sed præterea fontem & causam esse efficientem, omnium naturarum. Sic vera fides producere debet suam virtutem ad extra per actiones sanctioris vitæ & per exercitium omnium virtutum. Hoc ipsum Theophylacti opinione nobis S. Paulus insinuare voluit verbis illis; *Justitia Dei*, id est, justificatio & sanctitas Christiana, *in eo Rom. 1. 17. revelatur ex fide in fidem.* Ex fide quæ intellectum illuminat per revelationem Divinam, *in fidem*, quæ cor per amoris ignem accendit, & ducatum præbet ad virtutem; *ex fide* inchoata adhuc informi *in fidem* perfectam & consummatam.

Verificari oportet universim de verè fidelibus id, quod scriptura de Prophetis enuntiat, Deum non tantum fuisse Prophetis ad aures cordium locutum, sed ad ipsorum simul manus; *Factum est Verbum Domini in manu Aggæi 1. 3. gæi &c. Verbum, quod locutus est Dominus &c. in manu Jerem. 50. 1. remie.* Heteroclitus sanè loquendi modus, non enim verba circumferuntur in manibus sed in auribus. Spiritus Sanctus nos instruere vult, scribit Olympiodorus in Catena Græca, Prophetas opere complevisse, quod auribus à Deo excepissent. Idem omnino necessarium Christiano, ut primo per auditum recipiat fidem, *fides ex auditu;* ibi tamen otiosa non debet relinqui veritas revelata, verum ulterius in manus demigrare per frequens bonorum operum exercitium.

S. Ambrosius appellat fidem virtutum genitricem; eoquod illæ sint, ait ille, illustis & gloriosa familia progeneranda

neranda ex casto connubio per Spiritum Sanctum contracto cum fide apud Oseam: *Sponsabo te mihi in fide, aut cum fide*, ut alia versio legit. At quemadmodum fecunditas est finis, seu, ut melius loquar, ornamentum, corona matrimonii, ita non minus perfectio & complementum fidei consistit in fecunditate virtutum. Osee 2, 18.

Communis est SS. PP. sententia, Liam & Rachelem figuras extitisse, priorem fidei, posteriorem luminis gloriæ. Testatur Scriptura, juniorem hanc pluribus præ seniori prærogativis ornatam; eximia quippe corporis venustate fuerat dotata, cujus blandis illiciis cor Patriarchæ Jacob veluti sagittis transfixum, ipse ad laborē diu noctūque continuandum dulci quadam violentia abstractus fuit. Nihilominus natu major gaudebat privilegio fecunditatis. Esto, quod Lia debiliori laborarit visu, non tamen sterilitatis vitio Rachelis instar; plurium illa liberorum Jacobum constituit Patriarcham. Negari nequit, tradunt SS. PP. quin lumen gloriæ sit speciosa Rachel, in sui amorem & desiderium mirè nos abripiens; lumen fidei etiam si opacum & obscurum, fecundum tamen cum Lia est, procreat virtutes, parturit merita, quæ cœlesti nos hæreditati transcribunt; ipsa est, quæ in D. Bernardi mente, ut mater concipit & gignit amorem: *Amorem fides concipit, spes parturit, Spiritus Sanctus format & vivicat.* Sicut amor est activus ex sua natura, ita fides per hunc amorem se applicat servitio & executioni legi, quod S. Paulus in Epistola ad Galatas expressit: *Fides, quæ per Charitatem operatur.* Gal. 5. 6. Docuerat hic Apostolus, quod in Christo Jesu, seu in statu Christianæ legis nequidquam valeat circumcisio vel præputium, id est, neque Judaismus cum omni cæremoniarum suarum pompa, mi-

nus paganismus cum operum suorum moralium amplif-
simo apparatu sint capaces ad nos justificandos, cœlesti
gloriæ inserendos; soli fidei tantas inesse vires, subjungit;
sed cui fidei? certè solitaria, otiosa, imperfecta fides non
salvat, sed fides Charitate informata, *qua per charitatem*

Ibidem. operatur. Fides, quæ recipit istum amorem, cum eo suam
excellentiã, suamq; meritum, & ut Græcus habet tex-
tus, suam energiã, suamq; virtutem.

In hoc sensu accipiendum est illud D. Augustini:
Justitia tua, fides tua. Ista virtus fidei justificativa pro-
manat ex triplici fonte. Primò, ex causa meritoria, quæ est sanguis
Christi Jesu. Secundò, ex sua natura, quia inducit ipsa in-
animum motiva efficaciam nos sanctificandi; *fides est com-
pendiosa eorum, quæ urgent, cogitatio*, affirmat Clemens
Alexandrinus. Tertiò, ex eo, quòd sociata sit donis &
gratiis juxta Concilii Arausiaci dogma de se potentibus
nos ad sanctimoniam provehendi. Ob eandem ratio-
nem S. Augustinus tenet, fidem esse similem radici, quæ
in virtute sua continet arborem & fructum, & cujus per-
fectio consistit in flore, in germine & in productione fru-
ctuum.

Solidè jam fundatâ doctrinâ de necessitate fidei, quæ
fit fecunda, duo nobis occurrunt Apostoli, qui ex dicto
principio derivant consequentias, quæ jure merito nos
confundere possunt & debent.

Primò, S. Paulus docet, quòd, cùm fides velit habe-
re libertatem, se totaliter extendendi supra fidelem, &
quidem supra cor ipsius, ut actus desiderii & amoris cor-
dis sanctificet, supra oculos, ad consecrandos ejus obtu-
tus, supra linguam, ad rectificandos discursus inde prode-
untes, & sic loquendo de cæteris potentiis tam corporis
quàm

quàm animæ illius: Christianus libertate sua fidem spoliando, ei contumeliam inferat, & in captivitatem pertrahat; *Qui veritatem Dei in injustitia detinent.* Imagina- Rom. I. 18.
mini vobis Archi-strategum quempiam à seditioso quodam militum globo carceri mancipatum, qui licet excessus sui exercitiis è custodia observet, iis tamen obviare non potest, quòd corporis, animiq; vires ferro sint ligatæ. Fides in se spectata meretur prædicatum heroinæ victoriosæ, quæ mundum subjugavit universum. Num rescire desideratis illius potentiam tum agendo, tum patiando? legite catalogum, quem S. Paulus in Epistola ad Hebræos descripsit. Insurgentes autem postmodum passiones nostræ in fidem, ferro & vinculis ipsam constrinxerunt, ut impotens, imbellis effecta plus præstare non valeat, quàm Christianum gravioribus involvere flagitiis.

Gravissimæ huic doctrinæ Apostolicæ non leve item pondus superaddit D. Jacobus in sua Catholica nobis prædicans, fidem non solùm in captivitatem redigi, sed etiam vità exui, occidi; *Fides sine operibus mortua est.* Sicut Jac. 2. 26.
enim, declarat S. Bernardus, separatio animæ à corpore est mors hominis, ita *mors fidei est separatio charitatis.* Accedit calculus S. Cyrilli Alexandrini unà idem sentientis: *Si quis post justificationem recidat in peccata, fidem in seipso quasi occidit.*

Verum est, bene novimus vos baptizatos & in baptismatis fonte signatos esse caractere filiorum Dei; non tamen nos latet, in Ecclesiæ sinum vos receptos solenne juramentum edidisse, adhibendi fidem Evangelio, servandi ejus legem & sequendi doctrinam Evangelicam. Etiam de hoc æquè nobis constat, vos renovâsse promissionem vestram, quoties aliquam Religionis nostræ emisistis pro-

fessionem. Quòd si tamen horum immemores vita m. instituatis Atheorum similem, vix unquam, Missæ Sacrum aut concionem frequentetis, si mysteriis Religionis non nisi coacti & unicè pro salvando respectu exteriori & apparentia vos societis, si liberè Dei violetis præcepta ex habitu jam radicato, ac consuetudine inveteratâ, si invidia, avaritia, ambitio, voluptas vinculis suis vos captivos suos obstrinxerint: fidelium numero accensere vos nullatenus possum; quinimò cum D. Bernardo potius sentio, vos atro reprobationis calculo notatos, impios, diabolo in prædam esse relictos, cui nobilissimam vestri portionem dudum, consignastis: *Non rectè planè sed impiè linguam Christo, animam dedisti diabolo.* Addo cum D. Joanne, vos de-

1. Joan. 2. 4.

ceptores, impostores publicos, mendaces esse, utpote aliud ore aliud opere profitentes: *Qui dicit, se nôsse (Deum) & mandata ejus non custodit, mendax est.* Joanni comitem jungo Doctorem gentium, vos arguentem Apostatas, ab-

Tit. 1. 16.

negatores fidei; *Qui consentitur se nôsse Deum, factus autem negant.* Concludo denique cum Christo in tuo Evange-

Luc. 12. 47.

lio, vos infidelibus longè deteriores esse, ideoq; gravioribus pœnis subjiciendos: *Qui cognovit voluntatem Domini sui, & non fecit, vapulabit multis.*

Concedite, quaeso, hunc mihi favorem, vel potius D. Paulo, qui ore meo vos obtestatur; tunc, quando de fide, quæ justificat, & ad salutem est necessaria, tractatur, nè tam facilè vobis persuadeatis, quòd illam teneatis; vos ipsos ad examen revocate, probate fidem, æqua judicii lance librate, experimentum capite, num sit legitima nec ne: *Vosmetipsos tentate, si estis in fide, ipsi vos probate.* Interea verò, dum in hanc reflexionem vestri incum-

2. Cor. 13. 5.

bitis,

bitis; transgredior ad alteram & ultimam meam partem.

Secunda ratio, quæ plus roboris priori in se continere videtur, magis nos convincet de inutilitate fidei, quæ bonis operibus est viduata. Istam desumo ex fine, cujus gratiâ Deus cordibus nostris fidem infudit. S. Paulus in epistola ad Hebræos facit mentionem fidei, eamque à Deo nobis concessam, ut esset substantia, vel prout Græcus loquitur textus, hypostasis, hoc est, principium, fundamentum, basis rerum, quas sperare oportet tam in statu gratiæ, quàm in statu gloriæ. Divinum hoc lumen immisit intellectui nostro ad detegendas & perspiciendas res aliquin invisibiles: *Fides est sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium.* Hebr. 11. 1.

Idem Apostolus in epistola ad Colossenses tradit, Christianos supra fidem Fundatos esse, *in fide fundati.* Huic Apostolico loquendi modo innixus sic discuro: fundamentum duo respicit & exprimit; primò, ordinem necessarium ad ædificium. Secundò, proportionem ac conformitatem. Unde infero: quicumque ponit fundamenta, indicat, quòd in iis subsistere nolit, sed ædificium superstruere intendat; fundamentum ex se imperfectum est, non locatur nisi animo ulteriorem imponendi structuram. Deus itaq; fidem pro fundamento collocat in animabus nostris D. Pauli testimonio: vult autem simul, ut super fundamentum istud ædificemus, cooperando Divinæ gratiæ, & cum ipsius lucursu erigendo perfectionis Christianæ spirituale ædificium, prout ab eodem D. Paulo appellatur: *Dei ædificatio estis.* 1. Cor. 3. 9.

Sola proinde fides est fundamentum adhuc imperfectum & iuxta D. Jacobum suam continuationem primum consequitur a complemento bonorum operum. *Ex operibus*

Jacob. 2. 22. *ribus fides consummata est.* Christianus, qui jacto Divinitus in se fundamento contentus, ulterius progredi non intendit, jure illud Christi meretur audire opprobrium;

Luc. 14. 30. *Hic homo cepit aedificare, & non potuit consummare,* aut potius noluit opus jam ceptum ad perfectionis coronidem deducere.

Infero secundò, quòd fundamentum exigit proportionari cum aedificio, ita ut fundamentum spatiosum, amplum & profundum serviat palatio Regali, magnifico templo, aut alteri admodum splendidæ structuræ, non, autem casæ pastoritiæ. Fides, ut ex S. Paulo intelleximus, fundamentum & cordibus nostris impositum. Quale fundamentum? id exponit Deus per suum Prophetam

Isa. 45. 27. 14. *Isaiam: Fundabo te in Sapphiris &c. Et in justitia fundaberis.* Est fundamentum adeò nobile & opulentum, ut in se contineat eminenter omnes virtutes, ipsam etiam quodam modo gloriam, veluti arbor ejusque fructus præcontinentur in semine seu radice. Fundamentum hoc est Christus Jesus, novus homo, qui incipit formari in nobis per fidem. Quicumque ergo Sapphiris & adamantibus istis superinjicit scænum, paleas, non verò aurum vel argentum, ut Apostolus loquitur, qui, inquam, tam pretioso & præcellenti fundamento imponit mansionem è luto, stramine. Id est: omnis Christianus, qui supra fidem supernaturalem & Divinam extruit opera terrestria & mortua, qui hîc erigit vitæ carnalis & mundanæ aedificium; qui, uno verbo, supra Christum inchoatus aedificat veterem hominem infectum & corruptum: talis non solum habet fidem informem & imperfectam, eoquòd nequam esse possit sustentaculum vitæ Sanctioris, basis operum gratiæ, *fundamentum in aedificationem corporis Christi.*

Hoc

Hoc est, imitationis sanctitatis ipsius ; sed dehonestat insuper & infamat per vitorum sordes suam fidem, prorsus contrarium agit primævi sæculi Christianis, qui, ut scribit Clemens Alexandrinus, *Fidem suam operatione sancta decorabant.*

O Deus ! quàm sinistrè falsi hi Christiani conceperunt istas veritates, dum fatentur ultro, se non ex eorum devotioni deditorum numero, qui singulis diebus horas certas precibus consecrant, nec toties animum exomologesi se expiare, aut Sacra communione se munire, dies suos hilariter transigere, in mundo secundum mundi leges vitam suam ordinare, intereà tamen nemini ullam irrogare injuriam. Falluntur ejuscemodi politici, hujus sæculi prudentes, suimet idololatræ, seipsos inquam turpiter decipiunt ; per talem quippe mundanum ac sensualem vivendi modum inprimis contumeliam inferunt Sacratissimæ ordinationi & intentioni Dei, à quo speciatim electi, ut fierent sancti. *Elegit nos, ut essemus sancti.* Ephes. I. 4. Imponunt Christo Jesu, qui est proto-typon & exemplar, quod imitari debent. Ecclesiam prostituunt, quam oportet esse congregationem, non è Senecis, Epictetis, è Philosophis profanis, ex hominibus è carne & sanguine progeneris, collectam, sed cœtum eorum, *qui ex Deo nati*, secundum Dei voluntatem vivere debent. Injuriam denique inferunt adhuc fidei, quam non perficiunt & consummant per Charitatem, imò è contrario perverfis moribus ethnicorum instar deturpant.

Cur, quærit summus Pontifex Sixtus tertius in Bibliotheca SS. PP., perpendite mecum, cur inquam Deus cumulârit vos donis adeò præstantibus & raris, qualia sunt dona fidei, aliîq; infusi habitus virtutum supernaturalium,

turalium, si vestro vulgari, & communi vivendi genere sit contentus? multum sanè hallucinamini. Audiamus ipsum oraculum Pontificium: *Inenarrabile est, quod credimus: immensum est, quod speramus: non est vulgare quod quærimus, ergo non vulgare debet esse, quod vivimus.* Objecta fidei nostræ sunt mysteria magna, sublimia, ineffabilia; Deus, qui est omnipotens, ter sanctus, summè amabilis, in suis muneribus infinitè liberalis, fidelis in suis promissis, terribilis in suis suppliciis; Deus incarnatus, Deus amore nostri Crucifixus; *inenarrabile est, quod credimus. Speramus bona infinita, felicitatem & vitam æternam; immensum est, quod speramus.* His tamen neglectis audeamus defigere obtutus nostros, curas & intentiones omnes in politiam perituri istius sæculi; insumere dies nostros miscendis chartis, aleis, lusu, nugis, animo colligendi parum luti & pulveris?

Non est vulgare, quod quærimus, ergo non debet esse vulgare quod vivimus. Ut fideles non levia aut vulgaria inquirimus & exspectamus, hinc par est, nè vitam communem & plebejam sed eminentiorem utpote fideles teneamus.

In memoriam reyocemus dictum S. Pauli superius allegatum, quòd Deus mentes nostras fidei luminibus illustrarit, ut iis prælucentibus licet obscuris nobis detegeret res incognitas, bona alioquin nobis invisibilia: *Argumentum non apparentium.*

Hebr. 11.1.

At quam ob causam fides hæc revelat nobis res invisibiles? nisi ut æmulemur eos Christianos, qui stupendis contemplationibus dediti, à sensibus alieni, insensibilia Divinitus illuminati intuentur, ut Apostolus observat:

1. Cor. 5. 18. *Non contemplantibus nobis, quæ videntur, sed quæ non videntur.*

117.

itur. Quæ autem videntur, temporalia sunt: quæ autem non videntur æterna.

Ad quid, inquam deservit lumen istud supernaturale, præterquam ad vitam illam à señsibus plurimum remotam nobis manifestandam, quæ Prædestinatis est propria? Fides, ait S. Paulus, nobis est concessa, *ut in fide ambulemus.* Ipsa est, quæ nos ad Christum perducit, ait S. Augustinus in ea Evangelii verba: *Jesus Christus est via;* data igitur est nobis, ut progrediamur: *Et quò imus? ad regionem veritatis imus.* Tergum obvertimus mundo, qui est regio mendaciorum, nuntium remittimus terræ, cor inde abstrahimus, cum sit plena erroribus & fraudibus, cælum petimus, quod est patria veritatum. *Ad regionem veritatis imus.*

Quod si ergo suscepta fide, quæ est participatio aliqua Sapientiæ Divinæ, & argumentum convincens veritatum æternarum adhuc juxta carnis & sanguinis principia ratiocinamini: Si detectis jam per fidei lumina semitis ad cælum adeò sublimibus & arctis, nihilominus latam perditionis viam inceditis: si gressum ad anteriora non promovetis, sed in contrarium retro tenditis, evidens omnino est, fidem vestram non consequi finem à Deo præfixum, cujus gratia Deus illam vobis communicavit, fidem esse inanem, vanam & inutilem, similem cognitionibus veterum Philosophorum, quos acri hoc lixivio perstrinxit S. Paulus: *Evanuerunt in cogitationibus suis.* Quæ Rom. I. 21. verba sunt admiratione & ulteriori reflexione digna.

Ut bene intelligamus hanc Philosophorum evanescentiam, supponamus, necesse est, communem quandam doctrinam, habere sc. nos duplicem cognoscendi

Gg modum,

modum, unum speculativum, alterum practicum : prior occupatur in consideratione veritatis ob amorem ipsius sine intentione ulteriùs tendendi : posterior haustam suam cognitionem in praxin seu ad opus ordinat.

Tunc itaque, quando persistitur in sola speculatione, lumen naturæ viam nobis ad actionem demonstrans, propriè loquendo, evanescere dicitur, & perdere animum in medio itineris. Ecce evanescentiam antiquorum Sapientum. Noverant ipsi per demonstrationem evidentem luminis naturalis, prout S. Paulus eisdem exprobrat, dari principium primum, Deum esse omnipotentem, summè adorandum, summè amandum, quem tamen re ipsa non adorabant, nec debitum ei servitutis obsequium præstabant ; quod est idem ac, quòd *evanuerint in cogitationibus suis* ; cunctando & hærendo tunc, quando à speculatione ad actionem transgredi opus fuisset.

Jam si Apostolus ad eò vehementer detonat in illos Sapientes corruptos, qui *detinebant* (phrasis Paulina est) *veritatem in injustitia*, nōne citra comparationem malitia longè gravior, injustitia multò intolerabilior est inter Christianos, fidem tenere vanam & vacuam, suffocare omnia hæc Divina lumina? Talis Christianus compellatur à S. Jacobo phantasma, umbra solùm Christiani : *O homo inanis es.* Quid, vel cui, quæso fratres mei, proderit, habere fidem, quæ operibus caret? ipsimet vobiscum perpendite ; *Nunquid poterit fides salvare eum?*

Quid juvat ex. gr. Christianum nōsse, & pro infallibili fidei articulo tenere, quòd peccatum lethale sit pestis animæ, ruina, desolatio omnium bonorum gratiæ ac gloriæ,

riæ,

etæ, obiectum Divini odii, materia iræ, & causa maledictionis Dei : Si tamen is interea præ metu contremiscit, ne unius u. g. ducati jacturam subeat ; si infirmitatis aliqujus solam umbram perhorrescit ; si eo ipso tempore nihilominus peccandi occasiones quærit ; si id, veluti ridendo, perpetrare, in eoque menses & annos integros perseverare audeat ? num ejuscemodi Christianus non in sua fide evanuisse arguendus, qui credit, quod peccatum sit extremè detestandum & execrandum, ipsum tamen minimè detestetur vel execretur ? *O homo inanis es. Tenet me, Deum testor, aliquando extasis & stupor quidam,* Ibidem, ingenuè confessus est pius ac sapiens Princeps, Picus de Mirandula, capere & combinare nequeo fidem & opera Christianorum, speculationem tam diversam à praxi.

Non nisi emotæ mentis deberet esse, docet idem illustri scriptor, qui dubitaret in veritatibus fidei annuntiatæ per Crucifixum, qui in toto universo latriæ cultu honoratur, suamque Crucem Capitolio Romano præfixit ; qui in dubium revocaret veritates, quas Apostoli innumeris gloriosi prodigiis publicârunt, quas tantus à tot Martyribus profusus cruor subsignavit, omnis generis miracula stupenda confirmârunt. At longè major est insania, imò quædam rabies & furor nominandus, credere veritates istas Evangelicas, iisq; tamen vitam prorsus contradictoriam instituere ; *Longè major est insania, de veritate Evangelii non dubitare, & tamen ita vivere, quasi de falsitate non dubitares.*

Inseix Christiane, si omnem fidei doctrinam circa beatitudinem cœlestem crederes esse meram fictionem seu fabulam, num de illa minùs cogitares obtinendam, quam

quàm modò? An magis æstimas, ac de facto æstimas, siquidem obolum, inò nihilum eidem præfers? credere paradifum cœlestem summè desiderabilem & amabilem, nec tamen appetere, est in fide sua evanescere. *O homo inanis es.*

Etiamfi Christus Dominus vitæ ac necis non esset, sed poëtarum quispiam finisset, malos in fine mundi sempiternis esse mactandos suppliciis, vermem damnatorum immortalem, ignem fore inextinguibilem, infernalem rogam esse reproborum æternam portionem, minùs ne apprehendi posset carcer gehennæ, quàm in præfenti apprehenditur, è quo nulla redemptio speranda, quia tot in eum singulis diebus se præcipitant inextinguibili succensum flamma ad captandum ambitionis funum, seque exponunt tantorum suppliciorum periculo manifesto intuitu bestialis ejusdam voluptatis? Confiteamur ergo candidè, aut carere nos omni fide, aut fidem nostram penitus evanuisse.

O Deus! quàm excellenti Canadienses recèns conversi pollent judicii acumine, dum enim exprimere volunt, mortalem ab aliquo contractam noxam, talem excœcatam, perdidisse eum visionem Cœli & inferni, adstruunt, incredibilem judicantes, viva fide credere promissa atque comminatione Dei vindicis, simulq; eundem peccato gravi offendere.

Intereà tamen hæc mortua & evanida fides in hæret nonne potiori Christianorum partu? O quàm apè
hic

hic quadraret Auditoribus meis quæstio ab Isaia olim
mota : *Quis tu hic, aut quasi quis hic?* Vos estis Chri- *Isa. 12. 16*
stiani, ergo simul operarii Evangelii; sed ubi sunt ope-
ra Christianissimi, falsi Christiani, falsi operarii?

Non amplius demiror illud Christi tonitru : *Multi* *Math. 20. 16.*
sunt vocati, pauci verò electi; quia pauci signati, clarè ra-
tiocinatur Claravallensis Doctor, pauci verum fidei cha-
racterem, qui est Prædestinatorum nota, gestant. Ex-
fuscitetis proinde extincta ferè in vobis Fidei lumina,
per peccata, ut sitis ex pusillo electorum grege, vivite
tanquam veri Christiani ad recipiendum cum iis
pariter effectum promissionum Christi Jesu
in cœlesti beatitudine.

Amen.

